

AZ ELSŐ TANHIRDETŐ VÁNDORÚT GALILEÁBAN

A GALILEAI első nyilvános tanhirdető vándorút Kr.u. 28. január 18-án vasárnap kezdődött meg, és nagyjából két hónapon át tartott, s akkor ért véget, amikor március 17-én visszatértek Kapernaumba. E vándorúton Jézus és a tizenkét apostol, akiket János korábbi apostolai segítettek, hirdették az evangéliumot és keresztelték a híveket Rimmonban, Jotapatában, Rámában, Zebulunban, Jirónban, Gischalában, Korazinban, Mádonban, Kánában, Nainban és Éndórban. E városokban laktak és tanítottak, és az útjuk során sok egyéb kisebb városban is hirdették az országról szóló evangéliumot.

² Ez volt az első alkalom, hogy Jézus megengedte a társainak a tan megkötések nélküli hirdetését. E vándorúton csupán három alkalommal figyelmeztette őket; arra intette őket, hogy maradjanak távol Názárettől és legyenek elővigyázatosak, amikor Kapernaumon és Tibériáson áthaladnak. Az apostolok számára nagy meglepedés forrása volt, hogy végre úgy érezhették, hogy teljes cselekvési szabadságot kaptak a tan hirdetéséhez és a tanításhoz, és nagy megfontoltsággal és örömmel vetették bele magukat az evangélium hirdetésének, a betegek számára való segítségnek és a hívők megkeresztelésének munkájába.

1. A TAN HIRDETÉSE RIMMONBAN

¹ Rimmon kis városát egykor a babiloni levegőisten, Ramman imádatának szentelték. A korai babiloni és a későbbi zoroaszteri tanítások sok eleme még mindig megvolt a rimmoniak hiedelmeiben; ezért Jézus és a huszonnégy apostol sok időt szentelt annak, hogy tisztázzák a különbséget e régebbi hiedelmek és az országról szóló új evangélium között. Péter itt tartotta az életpályája kezdeti szakaszának egyik legnagyobb beszédét „Áronról és az aranyborjúról”.

² Bár Rimmon polgárai közül sokan hittek Jézus tanításaiban, nagy bajt okoztak a testvéreiknek a későbbi évek során. Nehéz dolog áttéríteni a természetimádókat egy szellemi eszménykép imádatát teljesen elfogadók sorába egyetlen élethossznyi rövid idő alatt.

³ ¶ A fényről és a sötétségről, a jóról és a rosszról, az időről és az örökkévalóságról szóló, jobb babiloni és perzsa eszmék közül sokat később beemeltek az úgynevezett kereszténység tantételei közé, és ezzel a keresztény tanítások valamivel elfogadhatóbbá váltak a Közel-Kelet népei számára. Hasonlóképpen Platónnak az eszményi szellemről, vagy ahogy azt Filó később a héber istentanba átültette, a minden látható és anyagi dolog láthatatlan mintáiról szóló elméletei közül is sokat átvettek, s ezzel a Pál-féle keresztény tanítások könnyebben elfogadhatóvá váltak a nyugati görögök számára.

⁴ ¶ Rimmonban történt, hogy Todan először hallott az ország evangéliumáról, és ő később elvitte ezt az üzenetet

Mezopotámiába és jóval azon túlra is. Az elsők között volt, akik a jó hírt az Eufráteszen túl lakóknak hirdették.

2. JOTAPATÁBAN

¹ Jotapata egyszerű emberei ugyan örömmel hallgatták Jézust és az apostolokat, és sokan el is fogadták az országról szóló evangéliumot, mégis, Jézusnak az e kisvárosban való ottlétük második estéjén a huszonnégy apostolnak elmondott beszéde volt az, ami a jotapatai küldetést minden mástól megkülönböztette. Nátániel fejében volt némi zavar a Mesternek az imáról, a köszönetnyilvánításról és az istenimádatról szóló tanításait illetően, és a kérdésére válaszolva Jézus hosszan beszélt a tanítása további magyarázataként. Mai kifejezésmódban összefoglalva e beszéd az alábbiak kiemelésével mutatható be:

² ¶ 1. A gonoszságnak az ember szívébe való tudatos és folyamatos befogadása fokozatosan leépíti az emberi léleknek az ember és Alkotója közötti érintkezési szellem-körökkel való ima-kapcsolatát. Az Isten természetesen meghallgatja a gyermeke kérelmét, de amikor az emberi szív szándékosan és folyamatosan befogadja a gonoszság eszméit, akkor a földi gyermek és a mennyei Atyja közötti személyes összeköttetés fokozatosan megszakad.

³ ¶ 2. Az Isten ismert és fennálló törvényeivel összeegyeztethetetlen ima utálatos a paradicsomi Istenségek előtt. Ha az ember nem akarja meghallgatni az Isteneket, amint azok a szellem, az elme és az anyag törvényeiben szólnak a teremtményükhöz, akkor a teremtmény ilyen szándékos és tudatos megvetése arra készíti a szellemszemélyiségeket, hogy ne hallgassák meg az ilyen, a törvénnyel szembehelyezkedő és engedetlen halandók személyes kérelmeit. Jézus idézett az apostoloknak Zekarjahu látnoktól: „De nem vették figyelembe és elfordultak tőle és befogták a fülüket, nehogy halljanak. Igen, megkeményítették a szívüket, mint a gyémánt, nehogy megértsék a törvényemet és a szavaimat, amelyeket a szellemem révén a látnokokon keresztül küldtem; ezért a rossz gondolkodásuk eredményei nagy haragként zúdultak a bűnös fejükre. És így az történt, hogy hiába kiáltottak irgalomért, nem hallgatták meg őket.” És az után Jézus idézte a bölcs ember mondását, aki azt mondta: „Aki elfordítja fülét az isteni törvény meghallgatásától, annak még az imája is irtózat tárgya.”

⁴ ¶ 3. Az Isten-ember érintkezési csatorna emberi végének megnyitásával a halandók számára nyomban igénybe vehetővé válik a világok teremtményei felé irányuló isteni segédkezés örökké mozgásban lévő árama. Amikor az ember meghallgatja Istennek az emberi szívben lakozó szellemét, akkor az ilyen tapasztalásnak ténye az is, hogy az Isten egyidejűleg meghallgatja annak az embernek az imáját. Még a bűn megbocsátása is ugyanezen tévedhetetlen minta alapján megy végbe. A mennyei Atya már az előtt

megbocsátott nektek, hogy a megbocsátás kérésére gondolatok volna, de az ilyen megbocsátás mindaddig nincs meg a személyes vallási tapasztalatokban, amíg meg nem bocsátotok az embertársaitoknak. Az Isten megbocsátását *valójában* nem befolyásolja az, hogy megbocsátotok-e a társaitoknak, viszont a *tapasztalásban* ez pontosan így történik. És az isteni és emberi megbocsátás összhangjának e ténye nyert felismerést és kapcsolódott össze abban az imában, melyet Jézus az apostoloknak tanított.

⁵ ¶ 4. Van egy igazságossági alaptörvény a világegyetemben, melynek megkerülésére a kegyelemnek nincs hatalma. A Paradicsom önzetlen dicsőségeiben az idő és tér teremtsrészein élő teljesen önző teremtmény nem részeseülhet. Még az Isten végtelen szeretete sem képes rákényszeríteni az örök továbbélés boldogságát egyetlen, a továbbélést elutasító halandó teremtményre sem. A kegyelem bőségesen adományozható, azonban végeredményben, vannak az igazságnak olyan parancsai, melyeket még az irgalommal egyesült szeretet sem képes eredményesen érvényteleníteni. Jézus megint a héber írásokból idézett: „Hívtalak benneteket és ti nem hallgattatok meg; a kezeimet nyújtottam, de nem figyelt senki. Semmibe vettétek minden tanácsomat és a feddésemmel mit sem törődtek, és e lázadó magatartás miatt elkerülhetetlenné válik, hogy bár hívtok engem, nem fogtok választ kapni. Lévén, hogy elutasítottátok az élet útját, kereshettek engem nagy igyekezettel a szenvedés óráin, mégsem fogtok megtalálni.”

⁶ ¶ 5. Akik irgalmat akarnak, azoknak irgalmat kell mutatniuk; ne ítélkezzetek, hogy fölöttetek se ítélkezzenek. Amilyen szellemmel ti ítélkeztetek, olyannal fognak majd fölöttetek is ítélkezni. Az irgalom nem érvényteleníti teljesen a világegyetemi pártatlanságot. A végén igaznak bizonyul: „Aki befogja a fülét a szegények jajszava elől, az maga is segítségért fog kiáltani egy napon, de senki sem hallja majd meg.” Bármely ima őszintesége annak bizonyossága, hogy meghallgatást nyer; bármely kérelem szellemi bölcsessége és világegyetemi viszonylata meghatározza a válasz idejét, módját és mértékét. Egy bölcs apa nem *szó szerint* válaszol a tudatlan és tapasztalatlan gyermekeinek buta imáira, jóllehet a gyermekek számára sok öröm és valódi lelki megelégedés származhat az ilyen képtelen kérélmek előadásában.

⁷ ¶ 6. Mihelyst teljes mértékben a mennyei Atya akarata megcselekedésének szenteltétek magatokat, minden kérélmekre azért érkezik válasz, mert az imáitok teljes mértékben megfelelnek az Atya akaratának, és az Atya akarata mindig megnyilvánul az ő hatalmas világegyetmében. Amit az igaz fiú kíván és amit a végtelen Atya akar, az úgy VAN. Az ilyen ima nem maradhat megválaszolatlan, és semmilyen más kérelemre nem adható teljes válasz.

⁸ ¶ 7. Az igaz ember kiáltása az Isten gyermekének olyan hiteselekedete, mely megnyitja az Atya jóság, igazság és irgalom tárházának ajtaját, és e jó ajándékok már régóta vártak arra, hogy a fiú eljőjön értük és elvegye azokat. Az ima nem változtatja meg az Isten viszonyulását az emberhez, viszont átalakítja az embernek a változhatatlan

Atyával szembeni beállítottságát. Az ima *hajtóereje* találja meg a helyes utat az isteni meghallgatás felé, nem pedig az imádkozónak a társadalmi, gazdasági vagy külsődleges vallási helyzete.

⁹ ¶ 8. Ima nem alkalmazható annak érdekében, hogy az ember elkerülje az időbeli késedelmeket vagy hogy meghaladja a tér korlátait. Az ima rendeltetése nem az, hogy a sajtólényeg felmagasztalásának vagy az embertársakkal szembeni tisztességtelen előny megszerzésének eszköze legyen. A teljesen önző lélek nem képes imádkozni a szó szoros értelmében. Jézus azt mondta: „A legfelsőbb örömetek az Isten jellemében legyen, és ő biztosan teljesíti a szívetek őszinte vágyait.” „Utakat bízátok az Úrra; bízátok benne, és cselekedni fog.” „Mert az Úr meghallja a szükség szenvedők kiáltását, és tekintetbe veszi az inségeskedők imáját.”

¹⁰ ¶ 9. „Én az Atyától jöttem; ezért amennyiben valaha is kétséged van afelől, hogy mit kérj az Atyától, kérj az én nevemben, és én a kérelmedet a valós igényeid és vágyaid szerint és az Atyám akaratának megfelelően előadom.” Őrizkedj annak nagy veszélyétől, hogy önző légy az imáidban. Kerüld a magadért való túl sok imádkozást; többet imádkozz a testvéreid szellemi fejlődéséért. Kerüld az anyagelvű imádkozást; imádkozz a szellemben és a szellem ajándékaiban való bőségért.

¹¹ ¶ 10. A betegekért és a szenvedőkért imádkozva ne várjátok el, hogy a kérélmek majd helyettesítik a szenvedők szükségleteit kielégítő szeretetteljes és értelmes segédkezést. Imádkozzatok a családokat, a barátaitok és a társaitok jólétéért, de különösen azokért imádkozzatok, akik káromolnak benneteket, mutassatok be szeretetteljes kérélmeket azokért, akik üldöznek benneteket. „De hogy mikor imádkoztatok, azt nem mondom meg. Csakis a bennetek lakozó szellem vezethet benneteket ama kérélmek kimondására, melyek kifejezik a szellemek Atyjával való belső kapcsolatokat.”

¹² ¶ 11. Sokan csak akkor folyamodnak imádkozáshoz, amikor bajban vannak. Az ilyen gyakorlat meggondolatlan és félrevezető. Igaz, jól teszitek, hogy imádkoztok a gondjaitok közepette, de gondolnotok kell arra is, hogy fiúként beszéljete Atyátokhoz olyankor is, amikor minden rendben van a lelketekkel. A valódi kérélmeket mindig titkoljátok. Emberek ne hallják a személyes imáitokat. A köszönőimák megfelelőek az istenimádók csoportjai számára, de a lélek imája személyes kérdés. Az Isten minden gyermeke számára megfelelő imamintából csupán egy van, s ez pedig: „Mindazonáltal, a te akaratod legyen meg.”

¹³ ¶ 12. Mindenkinek, aki hisz ezen örömhírben, őszintén imádkoznia kell a mennyország kiterjesztéséért. A héber írások minden imája közül Jézus a leginkább elismerően a Zsoltáros kérélméről nyilatkozott: „Teremts tiszta szívet bennem, ó Isten, s élessz igaz szellemet bennem. Tisztíts meg a titkos bűnöktől és tartsd vissza szolgádat az öntelt vétségtől.” Jézus hosszan beszélt az imának a meggondolatlan és bántó beszéddel való kapcsolatáról, ezt idézve: „Állíts, ó Uram, őrséget szám elé; védelmezd

ajkam kapuját.” „Az emberi nyelv”, mondta Jézus, „olyan testrészt, melyet csak kevés ember képes megzabolázni, de az emberben lakozó szellem képes e fékezhetetlen testrészt a türelem kedves hangjává és az irgalom ösztönző szolgálójává alakítani.”

¹⁴ ¶ 13. Jézus azt tanította, hogy a földi életútra vonatkozó isteni útmutatásért való imádkozás fontosság tekintetében az Atya akaratának megismerése iránti kérelem után következik. A valóságban ez isteni bölcsességért való imádkozást jelent. Jézus sohasem tanította, hogy imádkozás révén emberi tudásra vagy különleges szakértelemre lehetne szert tenni. Azt viszont tanította, hogy az ima hozzájárul ahhoz, hogy az egyénnek az isteni szellem jelenlétével kapcsolatos befogadóképessége növekedjen. Az apostolait a szellemben és igazságban imádkozni tanító Jézus elmagyarázta, hogy az őszintén és az illető megvilágosodottságának megfelelően való, a teljes szívvel és belátón, a komolyan és állhatatosan vett imádkozást részesíti előnyben.

¹⁵ ¶ 14. Jézus figyelmeztette apostolait, hogy ne gondolják, hogy imáikat eredményesebbé tehetik díszes ismétlésekkel, ékes kifejezésmóddal, böjtöléssel, önsanyargatással vagy áldozatokkal. De arra intette a híveit, hogy az imát annak eszközéül használják, hogy a köszönetnyilvánításon keresztül eljussanak az igazi istenimádathoz. Jézus helytelenítette, hogy a követői imáiban és istenimádataiban oly kevés a köszönetnyilvánító szellem. Ez alkalommal az írásokból idézett, azt mondta: „Jó dolog az Úrnak köszönetet mondani és a Fenséges nevének dicsőítő énekeket zengeni, méltányolni szeretetét minden reggel és hűségét minden este, mert munkáján keresztül az Isten töltött el engem örömmel. Mindenben az Isten akaratának megfelelően mondom köszönetet.”

¹⁶ ¶ 15. És az után Jézus azt mondta: „Ne aggódjatok túlságosan és állandóan a hétköznapi szükségleteitek miatt. A földi létekekkel járó problémáitokat illetően ne nyugtalanodjatok, de mindeme dolgokban ima és fohász révén, az őszinte köszönetnyilvánítás szellemével hagyjátok, hogy a szükségleteitek feltáruljanak Atyátok előtt, aki a mennyben van.” Ez után az írásokból idézett: „Dicsőítem Isten nevét énekemben és ünnepi hálával magasztalom. És ez jobban tetszik Istennek, mint az áldozati állat, jobban, mint az üsző, amelynek szarva és körme van.”

¹⁷ ¶ 16. Jézus azt tanította a követőinek, hogy miután elmondták imájukat az Atyának, egy ideig maradjanak a csendes befogadás állapotában, hogy jobb lehetőséget adjanak a bennük lakozó szellemnek arra, hogy beszéljen a figyelő lélekhez. Az Atya szelleme akkor szól a legjobban az emberhez, amikor az emberi elme hozzáállása az igaz istenimádat. Az Atya bennünk lakozó szelleme révén és az igazság segédkezésén keresztül megvilágosodó emberi elme révén imádjuk az Istent. Az istenimádat, tanította Jézus, egyre inkább hasonlóná teszi az egyént ahhoz, akit imád. Az istenimádat olyan átalakító élmény, miáltal a véges fokozatosan megközelíti és végül el is éri a Végtelen jelenlétét.

¹⁸ ¶ És Jézus sok más igazságot is elmondott az apostoloknak az embernek az Istennel való bensőséges közösségéről, de nem sokan tudták teljes egészében felfogni a tanítását.

3. A RÁMAI MEGÁLLÓ

¹ Jézus Rámában folytatta az emlékezetes vitát azzal az idős, görög bölcselővel, aki azt tanította, hogy a tudomány és a bölcsélet elégséges az emberi létezés igényeinek kielégítéséhez. Jézus türelmesen és rokonszenvvel hallgatta e görög tanítót, elismerve az általa mondott dolgok számos igazságát, de amikor a görög befejezte, rámutatott, hogy az emberi létről szóló beszámolójában nem adott magyarázatot „a honnanra, a miértre és a hovára”, és hozzátette: „Ahol ti abbahagyjátok, ott kezdjük mi. A vallás kinyilatkoztatás az elme által egyedül sohasem felfedezhető vagy teljesen felfogható szellemi valóságokkal foglalkozó emberi lélek számára. Az értelmi törekvések talán feltárhatják az élet tényeit, de az országról szóló örömhír a lét *igazságait* fedi fel. Te elemezted az igazság anyagi árnyékait; figyel-nél-e most énrám, hogy beszéljek neked a halandói létezés anyagi tényeinek ezen átmeneti időárnyékait vető örökkévaló és szellemi valóságokról?” És Jézus több mint egy órán át tanította e görögöt az országról szóló evangélium megmentő igazságaira. Az öreg bölcselő fogékony volt a Mester megközelítési módja iránt, és mivel szívében őszinte volt, gyorsan híve is lett az üdvözülés ezen evangéliumának.

² Az apostolok egy kissé meghökkentek, hogy Jézus milyen nyíltan elfogadja a görög számos tételét, de Jézus később bizalmasan azt mondta nekik: „Gyermekeim, ne csodálkozzatok, hogy türelmes voltam a görög bölcselővel. Az igaz és valódi benső bizonyosság egyáltalán nem fél a külső elemzéstől, és az igazság sem veszi rossz néven az őszinte bírálatot. Sohasem szabad elfelejtenetek, hogy a türelmetlenség álarca az ember hitével kapcsolatos titkos kétségeket takarja. Soha senkit nem zavar a szomszédja magatartása, amikor teljes bizonyossága van az általa teljes szívvel hitt igazságban. A bátorság nem más, mint őszinte bizalom ama dolgokban, melyekben az illető állítása szerint hisz. Az őszinte emberek nem félnek az igaz meggyőződéseik és nemes eszményképeik bíráló-elemző vizsgálatától.”

³ ¶ A második estén Rámában Tamás feltette Jézusnak a kérdést: „Mester, a tanításod új híve miként ismerheti meg ténylegesen az országról szóló ezen örömhír igazságát, hogyan bizonyosodhat meg igazán?”

⁴ És Jézus azt mondta Tamásnak: „Annak bizonyossága, hogy beléptetek az Atya országcsaládjába, és hogy örökmód tovább fogtok élni az ország gyermekeivel, teljes mértékben személyes tapasztalás kérdése — hit az igazság szavában. A szellemi bizonyosság a megfelelője ama személyes vallási tapasztalásoknak, melyet az isteni igazság örökkévaló valóságaiban szereztek és az egyébként egyenértékű az igaz valóságok avatott megértésével, hozzáadva a szellemi hiteteket és levonva belőle az őszinte kétségeiteket.

⁵ A Fiú a természeténél fogva fel van ruházva az Atya életével. Lévén, hogy fel vagytok ruházva az Atya élő szellemével, ezért az Isten fiai vagytok. Azért éltek túl a húsvér test anyagi világában való életeteket, mert azonosultok az Atya élő szellemével, az örökkévaló élet ajándékával. Valóban sokaknak volt eddig ilyen élete, mielőtt eljöttem az Atyától, és még többen fogadták be e szellemet, mert hittek a szavamnak; de kijelentem, hogy amikor visszatérek az Atyához, minden ember szívébe elküldi az ő szellemét.

⁶ Bár az elmétekben munkálkodó isteni szellemet nem figyelhetitek meg, van egy gyakorlati módja annak, hogy felfedezzétek, hogy milyen mértékben adtátok át a lelki erőitek feletti irányítást a mennyei Atya e bennetek lakozó szelleme tanításának és útmutatásának, és ez pedig annak mértéke, hogy mennyire szeretitek embertársaitokat. Az Atya e szelleme osztozik az Atya szeretetében, és amint uralja az embert, biztosan az istenimádat és az illető társai iránti szeretet felé vezeti az embert. Először azért hiszitek, hogy az Isten fiai vagytok, mert a tanításaim révén tudatosodott az Atyánk bennetek lévő jelenlétének belső vezetése; de rövidesen az Igazság Szelleme áramlik ki minden húsvér testre, és az emberek között fog élni és minden embert tanítani fog, éppen úgy, ahogy én most köztetek élek és az igazság szavait mondom nektek. És az Igazság e Szelleme a lelketek szellemi felruházottsága érdekében szolgál segít majd felismernetek, hogy az Isten fiai vagytok. Csalahatatlantul bizonyosságot tesz az Atya bennetek lévő jelenléte, a szellemetek mellett, mely majd minden emberben lakozni fog, ahogy most némelyekben lakozik, és megmondja nektek, hogy valóságosan is az Isten fiai vagytok.

⁷ Minden földi gyermek, aki követi e szellem vezetését, végül megismeri az Isten akaratát, és aki megadja magát az Atyám akaratának, örökre megmarad. A földi élettől az örökkévaló állapothoz vezető útról még nem kaptatok ismertetést, de van ilyen út, mindig is volt, és én azért jöttem, hogy azt az utat újjá és élővé tegyem. Aki belép az országba, annak már örökkévaló élete van — sohasem fog elenyészni. De ezek közül sok mindent jobban megértetek majd, amikor visszatértem az Atyához és amint képesek lesztek visszatekintve látni a mai tapasztalásaitokat.”

⁸ És mindenki, aki hallotta ezeket az áldott szavakat, nagyon örvendezett. A zsidó tanítások zavarosak és bizonytalanok voltak az igazak továbbélése tekintetében, és üdítő és ösztönző volt Jézus követői számára hallani a bizonyosság ezen igen határozott és előrevivő szavait a minden igaz hívő örök továbbéléséről.

⁹ ¶ Az apostolok folytatták a tan hirdetését és a hívek keresztelését, miközben kitarítottak azon szokásuk mellett, hogy házról házra járnak, vigasztalva a csüggedteket és segédkezve a betegeknek és a szenvedőknek. Az apostoli szervezetet kiterjesztették annyiban, hogy Jézus apostolainak mindegyike mellett társként most már ott volt János egy-egy apostola; Abner András társa lett; és ez a terv érvényben volt mindaddig, amíg el nem mentek Jeruzsálembe a következő páska-ünnepre.

¹⁰ ¶ A Zebulunban való otlétük során a Jézus által nyújtott külön oktatás főként az ország kölcsönös kötelezettségeinek további részleteire irányult és magába foglalt egy olyan tanítást is, mely azt célozta tisztázni, hogy mi a különbség a személyes vallási élmény és a társadalmi vallási kötelezettségekkel járó jó viszonyok között. Ez azon kevés alkalmak közé tartozott, amikor a Mester a vallás társadalmi vetületeit taglalta. Jézus az egész földi élete alatt igen kevés oktatásban részesítette követőit a vallás közösségiesítése tárgyában.

¹¹ Zebulunban a nép kevert emberfajta volt, nemigen lehetett őket zsidóknak vagy nem-zsidóknak minősíteni, és közülük kevesen hittek Jézusban, függetlenül attól, hogy hallottak a betegek meggyógyításáról Kapernaumban.

4. A JIRÓNI EVANGÉLIUM

¹ Jirónban, miként Galilea és Júdea sok más kisebb városában is, volt zsinagóga, és Jézus segédkezésének korai szakaszában szokása volt, hogy szombatonként beszélt e zsinagógákban. Néha a reggeli istentiszteleten beszélt, és Péter vagy valamelyik másik apostol a délutáni órákban szónokolt. Jézus és az apostolok gyakran tanítottak és szónokoltak a hétköznapi esti zsinagógai összejövetelen. Bár a vallási vezetők Jeruzsálemben egyre ellenségesebbek lettek Jézussal, nem gyakoroltak közvetlen ellenőrzést a zsinagógák felett azon a városon kívül. Egészen Jézus segédkezésének kései szakaszáig nem voltak képesek az érzelmeiket olyan kiterjedten ellene hangolni, hogy elérjék, hogy csaknem minden zsinagóga elzárkózzon a tanítása elől. Ekkoriban Galilea és Júdea minden zsinagógája még nyitva állt előtte.

² Jirón akkoriban kiterjedt ásványbányákkal rendelkezett, és lévén, hogy Jézus addig még nem tapasztalta meg a bányászok életét, a jiróni otlétének nagy részét a bányákban töltötte. Mialatt az apostolok meglátogatták az emberek otthonait és nyilvános helyeken is szónokoltak, addig Jézus e föld alatt serénykedő munkásokkal dolgozott. Jézus gyógyítói hírneve még e távoli faluba is eljutott, és sok beteg és szenvedő kereste az ő segítő kezét, és sokuknak nagy hasznára vált az ő gyógyító segédkezése. A Mester azonban ezen esetek egyikében sem vitt véghez úgynevezett gyógyítási csodát, kivéve a bélpoklos ember esetében.

³ ¶ A Jirónban töltött harmadik nap késő délutánján, amint Jézus éppen a bányákból tért vissza, úgy alakult, hogy a lakóhelye felé haladva egy keskeny utcán haladt át. Amint közelebb került egy bizonyos bélpoklos férfi nyomorúságos viskójához, a szenvedő ember, aki hallott az ő gyógyítói hírnevéről, vette magának a bátorságot és amint Jézus az ajtója előtt elhaladt, elébe térdelve e szavakat intézte hozzá: „Uram, ha te akarnád, megtisztíthatnál engem. Hallottam a tanítóid üzenetét, és én be is lépnék az országba, ha megtisztulhatnék.” És a bélpoklos azért beszélt így, mert a zsidók körében a bélpoklosoknak még az is meg volt tiltva, hogy a zsinagógába eljárjanak vagy bármilyen nyilvános istenimádatban részt vegyenek. Ez az ember valóban hitte, hogy nem léphet be a jövő országába, ha-

csak nem talál gyógymódot a bélpoklosságára. És amikor Jézus látta az ő szenvedését és meghallotta a ragaszkodó hitének szavait, az emberi szívét mindez megérintette, és az isteni elmében szánalom támadt. Ahogy Jézus rátekintett, az ember arcra borult és imádni kezdte őt. Ekkor a Mester kinyújtotta a kezét és megérintve őt azt mondta: „Akarom — tisztulj meg.” És a férfi nyomban meggyógyult; a bélpoklosság többé nem sanyargatta.

⁴ Amikor Jézus talpra állította a férfit, ráparancsolt: „Ügyelj arra, hogy senkinek se beszélj a gyógyulásodról, hanem menj csendben a dolgodra, mutasd meg magad a papnak és ajánld fel a Mózes által elrendelt áldozatokat a megtisztulásod bizonyosságául.” De e férfi nem úgy tett, ahogy Jézus meghagyta neki. Helyette a település szélében-hosszában terjesztette, hogy Jézus kigyógyította a bélpoklosságából, és mivel az egész falu ismerte, az emberek tisztán láthatták, hogy megtisztult a betegségétől. Nem ment el a papokhoz, ahogy arra Jézus intette. Ennek eredményeként, hogy elterjesztette a hírt, miszerint Jézus meggyógyította, a Mesterhez úgy tódultak a betegek, hogy másnap kénytelen volt korán felkelni és elhagyni a falut. Bár Jézus többé nem tért vissza a településre, két teljes napot a külterületen, a bányák közelében töltött, folytatta a hívó bányászok tanítását az országról szóló evangéliumra.

⁵ A bélpoklos férfi meggyógyítása volt az első úgynevezett csoda, melyet Jézus szándékosan és akarattal vitt véghez eddig az időpontig. És ez a betegség valódi bélpoklosság volt.

⁶ ¶ Jirónból Gischalába mentek, ahol két napot töltöttek az evangélium hirdetésével, és az után elindultak Korazinba, ahol csaknem egy hetet maradtak, hogy az örömhírt megoszthassák; de Korazinban nem tudtak sok hívet megnyerni az országnak. Ama helységek közül, ahol Jézus tanított, sehol sem találkozott az üzenetének oly általános elutasításával. A korazini otlétük igen lehangoló élményt jelentett az apostolok többsége számára, és Andrásnak és Abnernek sok fáradságába került, hogy a társaik megőrizték a bátorságukat. És így Kapernaumon feltűnés nélkül áthaladva eljutottak Mádón faluba, ahol egy kicsit jobban boldogultak. Az apostolok többségének az a gondolat járt a fejében, hogy a sikertelenségük oka e legutóbb meglátogatott városokban nem más, mint Jézus ragaszkodása ahhoz, hogy a tanításukban és hitszónoklatukban tartózkodjanak az órá mint gyógyítóval való utalástól. Mennyire szeretnék volna, ha megtisztít egy újabb bélpoklost vagy valami más módon mutatja meg a hatalmát, hogy felhívja az emberek figyelmét! A Mester azonban a legkomolyabb unszolásuknak sem engedett.

5. VISSZATÉRÉS KÁNÁBA

¹ Az apostoli társaság nagyon megörült, amikor Jézus bejelentette, „Holnap Kánába megyünk.” Tudták, hogy meghallgatásra találnak Kánában, mert Jézust jól ismerték ott. Javában munkálkodtak az embereknek az országba való felvételén, amikor a harmadik napon egy előkelő kapernaumi polgár érkezett Kánába, Titusz, aki részben hitt

csak, és akinek a fia súlyos beteg volt. Hallott arról, hogy Jézus Kánában van; így odasietett, hogy találkozzon vele. A kapernaumi hívek úgy gondolták, hogy Jézus bármilyen betegséget képes meggyógyítani.

² A Jézust Kánában megtaláló e nemesember könyörögve kérte, hogy gyorsan menjen el vele Kapernaumba és gyógyítsa meg a beteg fiát. Miközben az apostolok várakozásteljes némaságban ott álltak, Jézus, rátekintve a beteg fiú apjára, így szólt: „Meddig kell még elnéző lennem veletek! Az Isten hatalma köreitekben van, de hacsak nem láttok jeleket és csodákat, nem vagytok hajlandó hinni.” De a nemesember e szavakkal igyekezett rávenni Jézust a cselekvésre: „Uram, én hiszek, de gyere, mielőtt még a gyermekem meghal, mert amikor otthagytam, már közel volt a halálhoz.” És amikor Jézus egy pillanatra lehajtott a fejét csendesen eltűnődve, hirtelen így szólt, „Menj haza; a fiad élni fog.” Titusz hitt Jézus szavának és sietett vissza Kapernaumba. És ahogy hazaért, a szolgálai kijöttek elé, s azt mondták, „Örülj, mert a fiad jobban van — él!” És akkor Titusz megkérdezte tőlük, hogy mikor kezdett jobban lenni a fia, és amikor a szolgák azt válaszolták, hogy „tegnap nagyjából a hetedik órakor múlt el a láza,” az apa felidézte magában, hogy nagyjából akkor volt az, hogy Jézus azt mondta, „A fiad élni fog.” És Titusz ettől kezdve teljes szívvel hitt, és az egész családja úgyszintén hitt. E fiúból az ország erős szolgálója lett és később azokkal együtt áldozta életét, akik Rómában haltak meg. Bár Titusz egész háznépe, a barátai, sőt még az apostolok is csodának tekintették e mellékeseményt, az nem csoda volt. Legalábbis nem testi betegség meggyógyításának csodája. Ez pusztán a természeti törvény alakulására vonatkozó előzetes ismeret volt, mely ismereteket Jézus oly gyakran vett igénybe a megkeresztelése után.

³ Jézusnak megint sietve kellett távoznia Kánából, mert az e faluban végzett segédkezését kísérő második ilyen jellegű esemény túl nagy figyelmet keltett. A helyiek emlékeztek a vízre és a borra, és most, hogy állítólag meggyógyította a nemesember fiát ilyen nagy távolságból, most már nemcsak betegeket és szenvedőket hozók jöttek hozzá, hanem küldtek hírnököket is, azt kérve, hogy távolból gyógyítsa meg a szenvedőket. És amikor Jézus látta, hogy az egész vidék felbolydult, azt mondta, „Menjünk Nainba.”

6. NAIN ÉS AZ ÖZVEGYASSZONY FIA

¹ Ezek az emberek hittek a jelekben; ők egy csodaváró nemzedék voltak. Ekkorra Közép- és Dél-Galilea népének a csodák iránti igénye Jézus és az ő személyes segédkezése kapcsán felerősödött. Tisztán idegi alapú rendelleneségtől szenvedő és érzelmi zavaroktól sújtott őszinte emberek tizesével, százasaival jöttek el Jézushoz és az után hazamentek és elmesélték a barátaiknak, hogy Jézus meggyógyította őket. És az elmebeli gyógyulás ilyen eseteit ezek a tudatlan és egyszerű emberek fizikai gyógyulásnak, csodálatos felépülésnek tekintették.

² ¶ Amikor Jézus el akarta hagyni Kánát, hogy Nainba menjen, a hívek és sok kíváncsi ember nagy tömegben

követte őt. Csodákat és csodatételt szerettek volna látni, és nem akartak csalódní. Ahogy Jézus és az apostolok a városkapuhoz közeledtek, egy temetési menettel találkoztak, mely a közeli temetőbe tartott, s egy nainbeli özvegyasszony egyetlen fiát vitték. Ez az asszony nagy tiszteletnek örvendett, és a fél falu követte a holtak vélt fiú ravatalának vivőit. Amikor a temetési menet odaért Jézushoz és követőikhez, az özvegy és barátai felismerték a Mestert és könyörögve kérték, hogy hozza vissza a fiút az élők közé. A csodavárásuk a tetőfokára hágott, s úgy gondolták, hogy Jézus bármilyen emberi betegséget képes meggyógyítani, és egy ilyen gyógyító miért ne tudná akár a holtat is feltámasztani? Jézus, lévén, hogy ilyen erőszakosan könyörögtek neki, odalépett a ravatalhoz és annak leplét felemelve, megvizsgálta a fiút. Mivel észrevette, hogy a fiatal ember nem halott, csak annak tűnik, felismerte, hogy a jelenléte milyen nagy szomorúságot akadályozhat meg; így, az anyához fordulva, azt mondta: „Ne sírj! A fiad nem halott; alszik. Vissza fogod kapni.” És akkor kézen fogta a fiatal embert és azt mondta, „Ébredj és kelj fel!” És az ifjú, akit holtak hittek, felült és beszélni kezdett, Jézus pedig hazaküldte őket.

³ Jézus megpróbálta lecsendesíteni a tömeget és gyenge kísérletet tett arra, hogy elmagyarázza, a fiú nem volt igazán halott, s hogy ő nem a sírból hozta vissza, de ezen igyekezete hasztalan volt. Az őt követő tömeg és Nain falu egésze az érzelmi mámor tetőpontján volt. Sokakat félelem töltött el, másokat elfogott a vakrémület, míg megint mások térdre borulva imádkoztak és a bűneik miatt siránkoztak. És csak jóval az est leszállta után tudták a zajongó tömeget szétoszlatni. És természetesen függetlenül attól, hogy Jézus állítása szerint a fiú nem volt halott, mindenki kitarzott amellet, hogy ez csodatétel volt, még a halott is feltámadt. Bár Jézus azt mondta nekik, hogy a fiú csak mély álomban volt, ezt azzal magyarázták, hogy Jézusnak ez a beszédmódja, és felidéztek, hogy ő mindig is fokozott szerénységgel próbálta titkolni a csodatételeit.

⁴ Így Galileán át Júdeába is eljutott a híre annak, hogy

Jézus feltámasztotta az özvegyasszony fiát holtából, és akik hallották, azok közül sokan el is hitték. Jézus soha nem tudta még az apostolaival sem megértetni teljesen azt, hogy az özvegy fia nem volt igazán halott, amikor arra kérte, hogy ébredjen és keljen fel. De annyira azért eléggé megértette velük, hogy a későbbi feljegyzéseikben ne említsék, kivéve Lukácsot, aki úgy rögzítette az eseményt, ahogy azt neki elmesélték. És Jézust megint csak úgy zaklatták, mint gyógyítót, ezért másnap korán reggel el is indult Éndórbba.

7. ÉNDÓRBAN

¹ Éndórbban Jézus néhány napra elszökött a testi gyógyulást kereső zsvajgó tömegtől. Az e helységben való ottlétük alatt a Mester az apostolok okulására elmesélte Saul király és az éndóri boszorkány történetét. Jézus világosan elmondta az apostolainak, hogy a tévelygő és lázadó közteslények, akik gyakran adják ki magukat a holtak állítólagos szellemeinek, hamarosan ellenőrzés alá kerülnek annak érdekében, hogy ne művelhessenek többé ilyen furcsa dolgot. Elmondta a követőknek, hogy miután visszatért az Atyához, és miután elküldték a szellemüket minden hűsvér testhez, az ilyen félszellemi lények — az úgynevezett tisztátalan szellemek — többé már nem fogják tudni megszállni a halandók között a gyengeelméjűeket és a rosszakaratúakat.

² Jézus elmagyarázta továbbá az apostolainak, hogy az eltávozott emberi lények szellemei nem jönnek vissza az eredeti világukra azért, hogy az élő társaikkal érintkezésbe lépjenek. Csakis egy megítéltetési időszak elteltével lehetséges a halandó ember felemelkedő szelleme számára, hogy visszatérjen a földre és akkor is csak kivételes esetekben és a bolygó szellemi igazgatásának részeként.

³ Miután két napot pihenéssel töltöttek, Jézus azt mondta az apostoloknak: „Holnap térjünk vissza Kaper-naumba, hogy ott várakozzunk és tanítsunk, míg a vidék lecsendesedik. Otthon mostanra már részben kiheverték az efféle izgalmat.”